

Издази Недјељом. Црјева: За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 5 ф., на 10 год. 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића. За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на по године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ВОЈНИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплате пошто се у изданима поштом испуштају административна-Гл. Црноторац на Цетиње, а пошто се и картом упућује на пошту у Новом Делију ишаду се уредништву Рукловити истрабаду.

За огласе плаћа се наредом пошту. За огласе постоје и на друге врсте огласа.

ЦЕТИЊЕ, 9. Марта.

Наша скромна Пријестоница обучена је данас у свечано рухо, јер се наређује, да у своју средину прими ријетке госте, какве до данас Крстац још није пуштавао кроз своје тијесне кланце.

Још за који час, на ће кроз капије наше вароши, зеленилом и заставама украшене, уљести Њихова Царска и Краљевска Височанства Престолонашљедници Аустро-Угарске Монархије Велики Војвода Рудолф и Велика Војвоткиња Стефанија, високи гости Њиховијех Височанстава нашега Књаза и Књагиње.

Кад то кажемо и кад се спремамо, да са достојном поштом дочекамо и поздравимо тако високе госте, прво што нам на ум пада то је: да су гости Њиховијех Височанстава нашега Књаза и Књагиње — гости Црне Горе.

Добро дошао! — поздрав је народни, којим Црногорац свакога госта дочекује.

Добро дошли! — нека буде поздрав, којим Народ Црногорски дочекује у главном мјесту своје земље и Престолонашљеднике сусједне нам пријатељске Монархије.

Тако се дочекују пријатељи, који један другоме зла не мисле него о добру раде; тако се дочекују људи, који се срајетају с добром вјешом у срцу.

Црна Гора има пуно разлога, да с таквим расположењем дочека и поздраву високе Госте свога Књаза-Господара, јер су то гости, који нам долазе из сусједне и пријатељске земље; то су гости, који стоје најближе срцу узвишенога Владара те земље; то су гости, који ће некад, кад воља Божија буде, владати силном и моћном једном Царевном, којој се границе додирују с границама наше миле Отаџбине.

Што такви гости, од толике важности и висине, чине посјету нашој земљи, малој и сиромашној, ми се тијем дичимо и поносимо.

Дичимо се и поносимо тијем, јер у томе видимо знак, да је земља наша знаменито порасла у опјени свога међународнога значаја и да је под мудрим руковођењем свога узвишеног Господара изишла на пут, на ком је већ за кратко врјеме стекла поштовање и уважење и код моћнијех фактора у јегронском концерту.

Без сумње, висока ова посјета чини се узвишеном Господару нашем, који је своју драгу Црну Гору на тај степен узвисио.

Она се чини и Црној Гори — Црној Гори рата, која је кроз вијекове на и у најновије доба показала свијету како се умје борити за своју слободу и независност као и за предања своје политичко-народне вјере, и Црној Гори мира, која је за ово пет-шест поновљених година засвједочила, да се умје паћи и у

мирно доба, када ваља заврнути руке око поклона у раднојници мирнога напретка.

Високи Гости ваља ће Црну Гору достојну њене слободе и независности, и пуно заслужну да стоји на достојном мјесту у колу напреднијех народа, у колу човјечанства.

Високи Гости видјеће, на проласку свом до Цетиња, саме голе и кршне стијеве пригорске, суморне и јадне око туђинском, али толико миле и драге свакојем Црногорцу, да их је против свакога, ко би на њих нашао, голим прелма својим бранио и онијем залијевао, што је сваком човјеку најдрагоцијенје: рођењем крвљу својом.

Високи Гости видјеће, при овој посјети својој, мајод спромашан и танак у ономе што се у свијету зове имање материјалнијех добара, али неизмјерно богат у љубави и преданости к своме узвишеном Владару и к својој Отаџбини, за које је у свако доба готов и живот свој на жртву пријети; неизмјерно богат у оним моралним крјеностима, које и маленом броју људи дају диворску снагу.

Добро чини будући Владалац Аустро-Угарске, што је дошао у нашу средину, да види и позна тај народ и Онога који је душа том народу.

Баш на самом дочеку, који му се овдје спрема како од стране нашега узвишеног Владарујег Дома, тако и од стране Народа, увјериће се добро о свему што рекосмо, и о оме што ћемо још рећи.

Увјериће се, на име, да Државу Црногорску ваља руководи најбоље воља, да са осталим свијетом, нарочито пак са својим првим и најближим сусједом живи у најбољем споразуму, љубави и пријатељству.

Увјериће се, да Држава Црногорска, свјесна свога положаја и својих међународних дужности, а ревносна у пажњи својих животних интереса, нема никаквих задњих мисли, јер иде правим путем, на којем се не може сукобити с онијема, која истијем путем иду.

Што ће будући Владалац сусједне нам Монархије то увјериће се са собом понијети, ми то високо цијенимо, јер од своје стране врло добро знамо и умјемо уважити, колико нам врједи добар споразум и искрено пријатељство са сусједном Монархијом, с којом наша Отаџбина у толиким одношајима стоји и на коју је у многом погледу упућена.

У то име нек се гостопримно и са топлином сретала пријатељскијех сусједна отварају капије нашега града пред Њиховим Височанствима Престолонашљедницима Аустро-Угарске Монархије и нек се широм цијеле Црне Горе заори глас:

Добро Нам Дошли!

Русија према Инглеској.

У прошлом броју нашега листа, допијели смо подуг чланак, из француског листа „Темс“, о руско-инглеској размјерици због Афганистана. Напоменути смо, јашта преведосмо поменути чланак, бива, да наши читаоци дознаду како Француска влада, преко свога органа, говори о томе питању. Данас, излазимо за умјесто привајети други чланак који доноси „Daily Telegraph“ а писао га је, (Како лист увјерава), неки руски официр. Тај веома значајни чланак гласи:

„Могу вас увјерити, по оме што ја знам, да ни цар, ни господи Гире, ни министарски савјет, нити ико од озбиљних људи у Русији, не желе сукоба с Инглеском; напротив, сваки жели да се сукоб избјегне.

„Прије свега, нама не би угодно било, тежим учинити положај Гледетовог владе, т. ј. с наше стране додати тежкоћа његову кабинету. Тајем више то не желимо, што немамо потпуно вјере у нашег Берлинског пријатеља. Нека вјеруј: ко хоће да тај наш пријатељ жели допринијети благостање Русије, али то се увијек не догађа, те ми имамо разлога да будемо на опрезу.

„Не одричем да у Русији нема усјаних глава, које би жељеле рата с Инглесима; али жеље њихове остаће — жеље, јер нема никаква изгледа да ће се остварити.

„Немојте се руководити по списма налик ономе чланку што је изашао у „Свјету“. Те ловине уређује неки рођак Главно-командујућег Транскасијским провинцијама. С тога, без сумње, њега је обузео ратоборни дух.

„Војати се једне једине ствари. Ни цар, ни његови министри, не би претријели никак и покушај, који би Инглеска наперила да понижи Русију. Наш углед у средњој Азији мора остати непомијерен. Лорд Гренвил не треба да тражи, да наквди, гдје друго изгубљени авторитет не штету Русије. Ми би томе претпоставили сваку жртву, на и сами рат.

„Надамо се пак, да преговори који још трају, да ћеће узети рјешавања; нити је баш немогуће да се постигне споразум које би могао задовољити обе стране. По моме мишљењу, Русија не би никаквијех запријета чинила, ако би Инглеска анектирала Афганистан.

„Требао би пак прије свега тачно означити гдје почима и гдје сврнује Афганска граница. Знамо извјесно да историчке претензије Афганистана на Херат још су, у најмању руку, у облику питања; ми би могли допустити да Инглеска заузме Херат кад би се признала наша права на Капате: Бадаксан и Вакхан.

„Хоћемо, једном ријечи, да ослободимо ток Амур Дарија. Кад би се инглеско-руски споразум могао установити на тијем основама, питање средње Азије било би коначно ријешено, јер је грдна погрјешка мислити да ми потребујемо Индију.

„Мање би перјумо било мислити да ми желимо освојити Црнотор, Босфор и Дарданелс. Али за то постићи, требао би нам споразумјети се с Аустријом и Немачком, те Инглеска не би имала узрока страховати с тога.

„Нашем вам без суствезања, јер знам да сте кадри оцијенити питање са сваке стране.

Царина против царини.

Ако француска република постоји, да своје поддјелом царином заштити против тежкоће конкуренције, она да то добра знања, јер Француска је у поддјелом једна од најнапреднијех земља на јегронском континенту. У Француској тамој, као и у немачкој вјерним поддјелом, роди толико жита, да њена земља, уз помоћ својих становништва прекривајући. Уздижући на увоз туђег жита порезу, Француска помаже царином на сами својој државној буџету, него заоста с својим сусједима. Друга је земља у Немачкој. Она свако, и вјерније године, трони жита, нарочито пшенице и ражи, много више, него што га сама произведе. И у најбољим годинама Немачки мора увозити жита, а увози га из Америке и Аустралије, Русије и Аустро-Угарске и Румуније. Према томе управо се не може ни војвати, како је немачки сабор могао пријетати на Бисмарков предлог, да се у Немачкој повиси царина за увоз жита. Повишењем увозне царине на жито конкуренција у Немачкој черазмерно изједнају хранив жито, а иродно економска штета, која студа мора настати, превлађује кул и тамо ову корист, коју ће од хатерија повишене увозне царине укввати немачки, против спонтанној конкуренцији заштитени поддјелом. С тога се у Бисмарковој основи не може за право изјети ништа друго него проста државно-финансиска мјера. Од повишене увозне царине браће немачки државни финанси свако године неколико милиона форината дохотако воше и то је читав, у народно економском погледу гроб проблематичног добитак, који ће Немачка имати од повишене царине.

Законске царинске мјере Француске и Немачке заквдају знаменито у народно-економске одношаје Аустро-Угарске, на се је с тога одмах, чим је Бисмаркова основи о увозној царини у немачком сабору одобрена, састало у Бечу звјеникато пажерство, да се поставије о том, како би се аустријска монархија омаа против там мјерама бранити. Резултат распрва тога повјеренства нараде је у истовјетним законским основама, тоје су владе овак дана једном и другом парламенту предложиле. Владе су у тим основама усвојило начело, које се изражује оном тринајтом: „Schlacht bei Metzen Juden, wo schlage ich hinein Juden“. Основе на име предлажу парламенти, да као обрачу против житним царинама Француске и Немачке повиси увозне царине на изустрији француске и немачке.

О овим основама суде у Аустрији и у Угарској посто различно. Аустрија је као што се зна, исто толико индустрија, јазна колико и поддјелска земља, дочим је иродно економска привреда земља групе св. Стефана зато по сиромашној значаји поддјелскога. Затворени француским и немачким индустријалним производима узла у миноритету високом царином, свакако ће се подићи аустријска индустрија; јер ће се заштитити против француској и немачкој конкуренцији, којој по својој ни врло ни једва није додасло. Аустрија ће дакле увозном царином на француско-немачко индустрије добити, дочим француском и немачким увозним царином на жито не ће ништа изгубити, будући да она жита готова не може се увозити. Дакле је добитак Аустрије од увозне царине позитиван.

Другачије приказује се ствар погледом на земље прво угарске. Будући да се жито у Француску и Немачку увози само из земља круне угарске, француска и немачка заштитна царина на жито притискуће царину нашега жита, која и овако није висока, и по том ће аустр. погледом у будуће бити пуљено поглавито на аустријско тржиште, гдје је и до сада био највећи потрошак нашега жита. И ту ће Аустрија добити, а земље круне угарске губити: јер ће попула аустр. жита у Аустрију бити већа, с тога и његова цијена у Аустрији виша. Једнако истовјетно крвине земље круне угарске по увозној царини на француске и немачке индустријалне производе: јер ће за купити новац морати укввати дошати аустријске индустрије.

С тога се у Угарској и изван дво-дјебранице, владне стране, данас у не малу мјери, какту би имао узузети погледу према поддјелској основи закона о увозној царини на француске и немачке индустрије. Статистичари доказују, да би се овоме новим жито, што га свако година

продуцирају земље круне угарске, могу потрошити у подручју аустр. монархије, кад не би Америка, Русија и Румунска својим увозом чапале аустр. житу конкуренцију. С тога се с многог страна у Угарској озбиљно захтева, да аустр. монархија поспријем пример Француске и Пешачке, па да такође повиси порез на увоз страних жита. И мора се прилагодити, да би се у очу предлошенога повишена царине на француске и пешачке индустрије, које, како истакнуто, иде у прилог само аустријском обр-ту, само овим начином могла земље круне угарске очувати од очевидне народно-економске штете, која им пријети од спољне као и домаће царине, од Француске и Пешачке као и од Аустрије. Најбоље би било, да је могуће, да се царина не повиси; јер у сваком је случају народно-економска корист од ње проблематична. Дотичне расправе у заједничком сабору биће овога пута тим занимљивије, што се, како је познато, већ будуће године има царинско-трговачки уговор међу земљама круне угарске и међу Аустријом обнови.

(Н. Н.)

ИЗ СРПСКОГ СВИЈЕТА.

У недељу, 24. Фебруара држан је у Београду збор Срба из Македоније. Збор је био посвећен вазредно добро. Свијета је било толико, да се збор није могао држати у згради, већ под ведрим небом. Збор је отворно члан сазивачког одбора, Десот Бабовић, и нешто је разложио цијел збор, пријетнуло се сабору председника. Кандидати за то мјесто били су Баровић и др. Владан Борђевић. Већина изабрала је Десота Бабовића.

Председник говорио је за тим о српској народности у Македонији, и констатовао је да у сјеверо-западној Македонији живе Срби, као год што има крајева у којима живе Бугари, и крајева у којима живе Грци. Народност се види, цијени, по говору, обичајима и старим споменцима. Примјерима говора становника сјеверо-западне Македоније доказало је, да је тамо језик српски. Прелазећи на обичаје, рекао је да се Срби одликују од осталих Словена славом, који обилази пемљу други Словени; само Срби славе, и гдје је слава ту је Србин. На како Македонци држе славу, онда је и то знак, да су они Срби: најзад се говорник позвао на старе споменке, из којих се очито види, да у оних крајевима живе Срби а никоја друга народност. Говорник није претјеривао, кад је бранећи српско интересе у Македонији констатовао а то, да има крајева у којима су у већини Грци или Бугари; али да је сјеверо-западна Македонија насељена Србима, да је дакле чисто српска, и да никоја друга нација нема права на тај дио Македоније, већ само Срби. Говорник је врло често прекарао изјавима одобравања.

Пошто је председник свршио свој говор, он је предложио и збор усвојио неколко одлука, којима се протестују против полагања права бугарскога на сву Македонију. Послије овога је изабран један одбор, који се има старати, да се објаве револуције збора, да их саопшти људима који се интересују и заузимају за македонско питање. Осим тога овај одбор има да ради даље све оно, што ће допринијети правилном схватању и брзом ријешенју македонскога питања. У овај одбор су ушли, осим председника збора, Десота Бабовића, једнога Србина из Македоније и једнога Старо-Србинаца, још и г. Павла Срећковић, ректор вел. школе и г. Милош Милојевић, директор десковачке гимназије. — На збору је говорио још г. П. Срећковић и пон Сава Грбић. Збор је гласно давао знаке одобравања свуда, гдје се го-

ворило у одбрану српских права у Македонији од провагање других народа. „Одјек“ извјештајући о овом збору, вели о говору Десота Бабовића ово: „Говорник је увијешао у своје стварно доживљање и радњу Бугара у Македонији, па је том приликом мало испале чинио против Бугара, који су испали чини нам се, како у интересу саме ствари, коју је говорник заступао тако и у интересу ове велике и дијене масе слоге и савеза балканских народа, могли заустати. Ми треба нашу ствар да заступимо сабиљније и достојанственије, во што чине неки Бугари. И ми то можемо чинити. Нама није потребно да тужбама против Бугара докажемо истинитост и праведност наших захтева. На против то може саму ствар да квари и да јој даје карактер, који она не треба да има. Радамо тихо, озбиљно и достојанствено, па ћемо тако много сигурније чувати и сачувати оно, што је наше. Наше међусобне зајенице користеће само трећем — нашим и бугарским попријатељима. Увјерени смо да ће ово појмати и сви српосија Бугари. Љубав према свом народу не искључује и не треба да искључује љубав према другим народима, а још мање према браћи. Има мјеста и за нас и за Бугаре, а ако нешто неумјешношћу дође трећи, онда ће он отјерати и нас и њих.“

ИЗ ЛИСТОВА.

Говор, што га је нови председник Сједињених Држава Г. Клевеланд, иза довршене инсталације у „бјелој кући“ изговорио, гласи:

„Суграђани! У присуству тога великога збора мојих земљака на сам зачетком објенчати и зачетати нарав воље великога мирољубивога народа. У вршњу своје суверене власти и права, пошерио је народ једном од својих посвећен зајет, највишу власт. И гдје стоји пред вама, да вам најави да је прирван посветити се служби народа. Ова узвишена церемонија тек мало узвијеје свечано о сјећање одговорности, с којом скопчане, ја схваћам своје дужности према народу. Ништа не може забринутост, коју ја осјећам кад помислим, да би неко од мојих дјела могло шкочити интересима земље, а ништа нема јачега од моје чврсте одлуке, да ћу све своје силе употребити и сву своју снагу употребити на корист јавног благостања. У сред бурне борбе странака, нас је избор народа на мене. А околности, под којима се обавио мој избор, поново доказаше, коју снагу и сигурност добија народна влада по народу. Током времена постојао је сво више и више јасно, да наша демократичка начела не требају заговорника на своју одбрану, јер њихова снага и постојана употреба најбоље је јемство добре владе. Али да влада, код које судујеју сваки грађани, дозрије најбољим усјесима, нужно је, да страначки дух остане у природним границама, да се точно угради час, гдје тај страначки дух уступа мјесто патриотичком духу.“

Данас је извршујућа власт повјерена новом чувару. Инак је та политичка промјена дала наражај народне воље, а нова извршујућа влада неће бити предметом мање ватрене забринутости, него ли пријашње. Сада морају политичке противности, усомнена на борбу, горко осјећање побјеђених као што слободобитни осјећаји побједоносне странке жртвовати искреној и читавој оданости према вољи народа и према обзирној брњи за свеопшту благодет. Ми ћемо, ако се од тога тренутка законитим начином отресемо сваке страначке повјерењем одлучимо за хармонично дјеловање у оснујењу наше народне пошлости, ми ћемо, велим, бити достојни же-

ле са малолетницима зајет и да постоје лимо њихове одобрање и уздици, да коначно постану добри грађани. Савезо народа захтева, да се угуша нечовјечанство, које распада обителске зајенице а каврати је моралном чувству протјераним свијета, и да се строго врше они закони, који забрадују насељаваче крвце, који конкурира са американском радњом, а има намјере стећи грађанства, већ доноси собом обичаје и нараве то их придржава, премо да се протиче нашој провагању.“

Перод захтева реформу државне управе и употребу пословних начела у јавним одношајима. Као срество за ту сврху имао би се у живот увести реформа цивилне службе у доброј вјери. Наши грађани имају право на заштиту против неспособности државних чиновника, који су добила своја мјеста као награду за сарањачко усуде, као што против штетном улину оних, кије такве награде обожавају, и против неваљалим методама оних, који такве нечекују. Они, који траже јавно мјесто на достојан начин, имају право изнекивати, да стече принање на страначку сарањачност или одрицање од поштене политичке вјере, већ заслуга и ваљаност.“

Политички преглед.

Пошто је на састанку суседке комисије у Паризу постигнуто неко споразумљиво савезу вољеса, наступило је одвоено почетка радно неко зачачиње јер је отварило немогуће прије него се потпуно сврски финансијална приходи у Лондону, као што наредба гласи, по којој би морао кидати законом ујамчити те приходи. Помене неје нужен само због неовјерљива појединих посланства, него такође да се и неке тачке у тој погодби што брже навра. На тај начин Киде не може не испустити декрет, док не добије ферман од султана, кој би све европејске силе одобриле. Турека ће влада пријати ферман, али жели прије тога да се допуну улази једном турском заступнику у пошерењство за дугове, којој се жели Француска већ одивале, а одивале се по свој прилици и остале велесиле.

На Петрограду се јавља да ће Руски двор 13. или 14. Марта прећи Речину. Повишене броја инфантерије на 1322, треба да се још ове године наведе у војничким окруама Варшави, Валини и Кијеву.

Под председништвом Грманија, како јављају талијанске новине, саставило се пошерењство да проуча нови казнен закон. Комисија је већ отпочела свој рад и води живу дискусију о расположењу првота титула.

У Турнију су свеучилштинци бацили велике демонстрације правили. Скупила их на се пред Универзитет гомила; сломива врача и држали многе гоморе. Шта је у тим говорима било, не зна се, али то позитивно, да су се изјавили непријатељима ректора, а у исто пријеме отпривали своја неповјерења неким особама у Турнију. Шкандале које су намјеравали по граду чинити, осујетили су оружани војници. Није дошло до никаквог сукоба; чујали су, се само гласови: „давајте свецрквије!“ и т. д.

Јавно мињење у Белгији највише сада интересира о новој Конго-држави и то не толико са чисто политичког гледишта, колико са индустријалног и трговачког. Краљ Леополд исти препоручио у једном говору, да се трговине даде што више мата

мене! Ганта да се даже, жазостим? Узвме је мој дијаманат, узвме је гука смело и добро наострени нож, — а за остало доскопићу неко узмоћу... Прерано је још да одем у берлинску уличу. Не смета ми само да уђем у Лујјатву краму. Полиција не премеће никад два пута засебнице, те могу мирно догристи један колач и попати чашу вина.

То рекао, Жан Жели уђе слободнијем кровом у краму.

Крва бјеше готово празна.

У тој небјезне до гледи, газдарица и Рене Мулен, јер је комисионер већ отишао био.

— Добар вече господо! — рече Жан Жели, поздрављајући преудно. — Флашину вина, велим нас... —

Госпоња Луна изнуни озлину те је даде моћу који стави вино на једну трпезу покрај оне, за којом сјеђају гледи и металничар.

— Треба ли вам још што? — рече мошак.

— Ако је могуће, рад бих мрну сврху и хлеба.

— Може се, дава-а, Жели, што ли брђског или грајерског сврху?

— Како нам драго, нешто је све једно.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Фијакер бр. 13.

Први дио.

АВЕЉ И БЕРТА.

IX.

— Шта? — викну Жан Жели чуднијем гледицим образом, — шта! зар се така љузина пушта у јавна мјеста! Е, поштопу ти ријеч давам, то ме гади!... На тај начин изложен је поштен човек, ваљат радник, занатлија протодушник, да наадрани ја си да се повра са кљавијем лановом те да се ламјери и да га зашину у црни рабон, ги крипа ни дужна... —

— То ми се у главу догодило није, друже! — рече неки младић, зајено одјевеа, унеставиши се у разговор. Ја сам био у „сребрској славни“ и сркуао мало црвенике, кад ланури уђоше. Да нијесам сусјед Лујјатов те да ме не познаје, Бог и вјера шах коначити у бугара. Заман је човјеку свјест мрвца, то га не одбрани... —

— А мени се чини, прихвати други, — да ту није баш штале о дуњекима... —

— А да о чем? — упита Жан Жели. — Фе, говори се о некој политичкој уроти... Каже се да је из Лондона дошло чељали, са некаквом пакленом машиниом, као да доба краља Луја Филипа, с најчешћом да лагумају владу.

— Владу да лагумају! — понови неки занатлија, смејући се грочотом. — како си то попио, друже! То су приче, кундуричке банско!... Далчири чине Луна то је машиноловака за доле, или ако ћеш доловски расадони, гдје ланури дове у мутној води, то и ништа више!... До погледај те делције што воде! Личе ли ти људи на уротнике?

И показав претом похватану чељад, што повезана, изважаше, међу ланурија, из крчме.

Трже се Жан Жели.

Познао је Филанкатра, чарего велана међу двојицом ланура који га држаху.

— Ето њаволе! промрљала Жели, — бестија се нусти уловити! Нека га љаво носи!

За Филанкатром иђаше узастопице раз-биљекник, оборене главе.

Шта! и Памидва, а он! — рече Жан Жели, — ето, не упали нам овог пута!

И се похвалном опрезношћу протура се кроз гомилу. Бојас се да аса од узв-

ленијех не да му какав знак те да наврие пажњу старјешини.

Ланури са својим сужњима одмакоче, а за њима разовзала свјетлина, црн-скајућ се и хвајају.

Оста готово сјм Жан Жели на улици.

— Недаћа! — прогубија он, ердит и неодлучан. Таман кад шћасно заграбити благо, рррр, до љавола, смотрала се све. А кривина није моја, ктлао сам им напријед, нишковица, та уши сам им загузнуо говорјеи им да је „сребрена славина“ наша гробница. А што ћу ја, у ово доба? Некам до сте синарскијех греша. Како ћу нападати?

Пошто се разиштели неколико тренутка, иже главу. Ишћелну му е лица малксалост; очи му сишнуше и насмрја се.

— Аза сам живина! — рече сам у себи. Питам шта ћу да чиним. Сталар сврши проста, вајај, пошто змаж све пошребите напуните, погулашу срећу сам, и то, бога ми, воћас; ако ми испане за руком, што је могуће јер сам ја шћентак, отађи ћу у ренску уличу бр. 17, откупати самдуке ишарене и потражићу оне картице о којима је он зборио и које ће ваљати благо у вјештин рукама... Остале су под каучем... остаће тамо комад време на и сав шаћар биће за господина —

Машини истаче да су одвојени према
Аустрији и Немачкој једнако добри.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Г. Марко Радек, Врбница, до-
шло је седмичној школи за скротне учени-
ке: 10 дузна писаче врстије, 5 боцаца
мастила и једну кутулу цера.
На овоме дару у име ученика народану
јавно захваљује

Београд, 7. Марта 1885.

У чачега Његовића.

Књижевни огласи.

Издаше је 5ти број

„ЦРНОГОРСКЕ“

у којем се налази ово:

- 1) Слике из живота Пјетра Ј. Поповића-Липоваца.
- 2) У спомен Мавдосију Паше С. М.
- 3) О вјесничеству нашиј оца дава писмо Јован Поповића.
- 4) Тете-а-Тете. Од Т.
- 5) Синицац изотрип. Шаки-
на игра у три чина. Писао Ф. Ј. Кошчи-
вић.
- 6) Мајска нећаја угодна
и да. Прича из малоруског живота Паше
Ј. Поповића.

„Црногорске“, лист за књиже-
ност и науку, издава на Цетињу сваке
четвртак на црпном таблу.

Стаје за Прву Гору Аустро-
Угарску, Босну и Херцеговину:
На годину 4 фор — а. пр.
На по године 2 — — —
На три мјесеца 1 — — —

За све остале земље:
На годину 15 франака у злату
На по године 8 — — —
На три мјесеца 4 франка у злату.
Претплата из Прве Горе шаље се
упросто „уредништву „Црногорске“ на Це-
тине“.

Претплата из Аустро-Угарске
(Босне и Херцеговине) шаље се ша-
ље поштом са уплатом на г. Петра
Рамадановића у Котор.

Претплата из Србије нека се шаље
де књижари Валожића у Београд.

На свијех тих крајева ко хоће може
слати претплату и уплату на уредништво
„Црногорске“, али ваља само у плаћеном
до Цетиња писму.

Нови претплатници могу још добити
сао бројеве „Црногорске“ од почетка
нове године.

Цетиње, 9. Марта 1885.

Уредништво „Црногорске“.

ПЧЕЛА

илустрирани орган
за рационално (умно) пчеларство
година III.
уређује
Драгутин Поповић
књижарница В. Валожића у Београду.

Издаше је број трећа за мјесец Март
с овом садржином:

1. Гаје да буде скупштина пчеларска
ове године? 2. Духовна страна у пчели
(свршетак). Како постаје и како се развија
пчела? (свршетак). 4. О пчеларству. 5.
Пчеларски календар за мјесец Март. 6.
Набавка.

„Пчела“ стаје за годину 3. фор.

Претплата треба шаљати на Аустро-
Угарску, Херцеговину и Прву Гору јавно
књижарници браће Јелавковића у Цетињу.
Без ваљаних подлога претплата
неће се слати никома слати.

Примило смо књижницу под насловом
„Кривокољ. Књаз и Господар
Црногорског Пава Црнојевића
како испосло и како Марко Драговић се-
претар министарства просвете, Цетиње у
државној штампарији 1885.

У ову књигу укључено су неки дру-
жени у којима се говори о грађанско-
правној књижници за крајем Пава Црноје-
вића, с гласбе и слике Пава Црнојевића о

грађанској књижници. Књижница је
врло интересна и препоручујемо је најго-
лше.

Лист из ове године изашао је на Ко-
стицу из штампарије Чичаовице Цетињске:

О Р Л И Њ

ЦРНОГОРСКИ ГОДИШЊАК СТАРИ И НОВИ
за просту годину 1885.

Уредно

Ј. Сундечић.

Садржај му је ово: I. Предговор. —
II. Календарски дто. — III. Шематизам
Високопозитивног Књажеског Дома и црно-
вешта црногорског. — IV. Забавна и по-
учна дто: Двогодишња вјесма пок. Петра Јо-
вита Сундечића. — V. Што су Славјани сте-
кли у теорији књижевности десет година, од
Ј. Сундечића. — VI. Боту, писма С. С. Рачете.
— VII. Рабара, превод с грчкога из Теофра-
ста од Р. Перића, гимна. професора у Ко-
тору. — VIII. Приједба, од уредника.

Црпена је „Ордају“ 1 цваница,
а може се добити:

На Цетињу: у књижари Милоша
Драгића.

На Ријеци: код Јована Брацано-
вића.

У Бару: код Василија Дабиновића.

У Угљему: код Стоја Јовановића.

У Подгорици: код Ђорђа Часића

У Шкљиву: код Браће Шобанћа

На Анарду: код Алексе
Кривошеје.

У Котору: у књижари Ши. Пе-
тровића.

Цетиње, 15. Јануара 1885.

Штампарија Чичаовице Цетињске.

О Г Л А С

Број 404.

О Г Л А С

Године 1872, у вријеме
светковине, о Тројичину дне,
нађена је између горњег и
доњег манастира, под Остро-
гом, сума од 96 талијера.
Ко је изгубио речену суму
нека се пријави с нужним
доказима у канцеларији Ве-
ликог Суда, најдаље кроз
три мјесеца.

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ В. СУДА.

ОБЈАВА

Број 36.

Министарство финансије
даваће се на лицитацију на
идући Ђурђев-дан, то јест 23.
Априла 1885.

Контрат ће се дати ономе,
који се за најнижу цијену
обвезе набављати со из ино-
земства и предавати је у др-
жавне магацине на Шавницу,
Ријеку и Вир. — Контрат ће
се учинити за четир године.

Влада тражиће од поду-
зача 600 наполеона кауци-
је, била у новцу, картелама
или у сигурном јемству.

Они, који би жељели ли-
цитирати морају се на горе
означени рок пријавити у
канцеларији министарства
финансије, гдје ће се држати
лицитација.

Цетиње, 22. Јануара 1885.

Канцеларија
Министарства Финансије.

ПОШТАРСКИ ЗИМЊИ РАСПОРЕД

полазка и доласка пошта.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња
за Котор у недељу: предаваће се до 10 и по
ура у јутро; у уторник: предаваће се до 10
и по ура у јутро; у четвртак: предаваће се
до 10 и по ура у јутро.

Долazi на Котор, у уторник: разда-
вање у 1 уру по дне; у сриједу: раз-
давање у 12 ура по дне; у четвртак: раз-
давање у 7 ура по по дне; у петак: разда-
вање у 6 ура по по дне, ако пароброд
стигне на вријеме у Котор.

ДЕЛНИЖАНЦА полази са Цетиња за
Котор у четвртак, у 6 ура у утро, преда-
вање у сриједу до 6 ура по по дне.

Долazi на Котора у четвртак у 8 ура
подне, раздавање у петак у 8 ура пред подне
ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња
за Ријеку, Бар, Давидовград, Никшић,
Подгорицу и Угљем у понедељник, сриједу
и суботу, предавање до 11 и по ура у јутро.

Долazi с Ријеке, на Бара, с Давило
ваграда, из Никшића, из Подгорице и из
Угља у уторник, четвртак и недељу, раз-
давање у 10 ура у јутро, ако пошта стигне
на вријеме.

ДЕЛНИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар,
Давидовград, Никшић, Подгорицу и Угљем
у суботу, предавање у петак до 4 уре
по по дне.

Долazi у уторник, раздавање у 10
ура пред по дне.

Канцеларија је сваки дан отворена од
8 ура до 12 у јутро и од 4 до 6 по подне

Цетиње, 1. Јуна 1884.

Управитељство

Кв. црногорске поште.

Угарска пчла. рента с. 83.80 до с. 84.00
94. —
Иста у аусту 4%, с. 97.75 до с. 97.80
Двогодиш. нар. банке с. 870. — до с.
870.25.
Двогодиш. крадеи-банке с. 30.50 до с.
30.55.
Талијански рента с. 97. — до с. 98. —
Лондон 10 лира стерлинга с. 173.60
до 173.90.
Наполеон с. 9.74%, до 9.76.
Ц. кр. ценик с. 5.73 до с. 5.75.
Државне марке с. 60.25 до с. 60.65
Исте француске с. 48.85 до с. 48.89
Талијанско лире с. 48.55 до с. 48.70

О Г Л А С И

5000
ОСТАТАКА ОД ЧОХЕ
(3—4 м.) у вијема бојама за потпуно
мушко одијело шаље код разласом, 1
остатак за с. 5.
I. Storck in Brünn
Што се не допадне, прима се патраг
без замјерке.
Мојстро шаљу се на припослано 10
новч. у поштанском билеџима.
(32—52)

Личење Радикално

и брзо
свијест

БОЈЕСТИ нервозних, ЕПИЛЕПТИЧНИХ И ТАЈНИХ

по мојој сопственој методи.
Награда се не тржеи награда него
код волесних олдрави.

Др. проф. А. МАЛАСПИНА
член многи учених друштава
106, Faubourg, St. Antoine 106, Paris
ЛЕКОВИ СЕ ДАЈУ ПРВКО ПИСМА
(34—42)

GRANDS MAGASINS DU Printemps

NOUVEAUTES
Soleries, Lainages, Draperies, Indiennes,
Modes, Robes, Confections, Vêtements pour
filles et garçons, Jupons, Poignets,
Trousseaux, Layettes, Angarie, Corsets,
Dentelles, Toiles, Mouchoirs, Blanc de
coton, Rideaux, Etoiles pour ameublements,
Tapisserie, Literie, Chemises, Bonneterie,
Vêtements pour hommes, Chaussures,
Parapluies, Ganterie, Châles, Cravates,
Fleurs, Plumes, Passementerie, Rubans,
Merisier, Articles de Paris, Articles
Maroquinerie, Parfumerie, etc.

Envoi Gratis
et Franco du MAGNIFIQUE ALBUM
ILLUSTRE contenant 500 gravures
(modèles inédits) et des nouvelles
de tous les tissus, contre demande
affranchie adressée à
MM. JULES ROUSSET & Co
PARIS
Expéditions dans toute la France

Трговачке вијести.

Тријешће, 26. Фебруара.

Кава Рае с. 42 — до с. 60 —
Санкт с. 54 — до с. 62 — Сејзон
с. 90 — до с. —, Портторико с.
— до с. —, Мова с. — до
с. —.
Цукар тучен с. 18 до с. 21 и — и.
Уље за јело с. 42 — до с. 44
— и, дамаганско с. 44 — до с. —,
талијанско с. 73 — до 102 —.
Ориз талијански с. 14 — до с.
21 —.
Ориз индијски с. — и до с. —
— и
Папар с. 86 — до с. 86 — и.
Бакар с. 41 — до с. 43 —.
Петролеј у барилама с. 10.50 до
с. 11.—, у салуцима с. 12.50 до с. 13.—.

Маест свићења с. 40.— до с. — —,
инглеска с. 50 — до с. — —.
Славина с. 54 — до с. 54. —
Масло с. 70 — до с. 100 —.
Лој с. 42.— до с. — —.
Наранце пулешке с. 4.50 до с.

Лимуни пулешки с. 3.50 до с. 4.50.
Рожићи с. 7.50 до с. 8.50.
Мандоли с. 76.— до с. 84.—.
Грожђе султ. с. 22.— до с. 36.—.

Смокове казаката с. 18.— до с. 19.—.
Грашак с. — до с. — —.
Насуљ с. — до с. — —.
Лека с. 15.— до с. 20.—.
Вуна босанска с. — до с. 116.—.

Вуна истарска с. 115.— до с. 115.—.
Коже стројене с. 140.— до с. 190.—.
Коже волоске сирове с. 48.— до с. 56.—.
Коже јагњаче 100 с. 70.— до с. 86.—.

Коже козје с. 20.— до 145.—.
Лијес с. — до с. — —.
Сијено с. 1.50 до — —.
Шљиве босанске с. 17.50 до с. 15.—.

Шљиве хрватске с. 14.50 до с. 15.—.
Пшеница с. 8.75 до с. 9.—.
Кукуруз влашки с. 6.— до с. 7.—.
Кукуруз банатски с. 5.70 до с. 9.—.

Кукуруз хрватски с. 5.75 до с. 6.—.
Рах с. 7.— до с. — —.
Зоб магарска с. 7.— до с. 8.—.
Зоб хрватска с. 6.— до с. 7.—.
Зоб арбанска с. 7.— до с. 8.—.
Тријешћанска курса
од 7. а 26. Фебруара 1884.

Аустријски нар. рента с. 83.40 до с. 83.60.